
Dokument s plenarne sjednice

B10-0173/2024

20.11.2024

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen slijedom izjave Komisije

u skladu s člankom 136. stavkom 2. Poslovnika

o preporuci Vijeća o okolišu bez duhanskog dima i aerosola
(2024/2911(RSP))

Vlad Vasile-Voiculescu

u ime Kluba zastupnika Renew

**Rezolucija Europskog parlamenta o preporuci Vijeća o okolišu bez duhanskog dima i aerosola
(2024/2911(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 168.,
- uzimajući u obzir donošenje Direktive 2014/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica o proizvodnji, predstavljanju i prodaji duhanskih i srodnih proizvoda i o stavljanju izvan snage Direktive 2001/37/EZ¹ (Direktiva o duhanskim proizvodima),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/522 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. ožujka 2021. o uspostavi Programa djelovanja Unije u području zdravlja (program „EU za zdravlje”) za razdoblje 2021. – 2027. i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 282/2014²,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. studenoga 2009. o okolišu bez duhanskog dima³,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. veljače 2022. o jačanju Europe u borbi protiv raka – prema sveobuhvatnoj i koordiniranoj strategiji⁴,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. studenoga 2022. o prevenciji, upravljanju i boljoj skrbi u pogledu dijabetesa u EU-u povodom Svjetskog dana dijabetesa⁵,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. prosinca 2023. o nezaraznim bolestima⁶,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 3. veljače 2021. naslovljenu „Europski plan za borbu protiv raka” (COM(2021)0044),
- uzimajući u obzir Komisijin Prijedlog preporuke Vijeća o okolišu bez duhanskog dima i aerosola od 17. rujna 2024. kojom se zamjenjuje Preporuka Vijeća 2009/C 296/02 (COM(2024)0055),
- uzimajući u obzir inicijativu Komisije naslovljenu „Inicijativa EU-a za nezarazne bolesti ‚Zdravije zajedno’” iz prosinca 2021.,
- uzimajući u obzir ciljeve UN-a za održivi razvoj, a posebno cilj br. 3. „Dobro zdravlje i

---

¹ SL L 127, 29.4.2014., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/40/oj>.

² SL L 107, 26.3.2021., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/522/oj>.

³ SL C 285E, 21.10.2010., str. 63.

⁴ SL C 342, 6.9.2022., str. 109.

⁵ SL C 167, 11.5.2023., str. 36.

⁶ SL C, C/2024/4171, 2.8.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4171/oj>.

dobrobit”,

- uzimajući u obzir Okvirnu konvenciju Svjetske zdravstvene organizacije o nadzoru nad duhanom od 21. svibnja 2003.,
- uzimajući u obzir članak 136. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je epidemija duhana jedna od najvećih prijetnji javnom zdravlju s kojima se svijet ikad suočio i da godišnje diljem svijeta odnese 8 milijuna života⁷;
- B. budući da tržište i korištenje novih duhanskih, nikotinskih i beznikotinskih proizvoda, kao što su elektroničke cigarete (e-cigarete) i grijani duhanski proizvodi, brzo rastu⁸;
- C. budući da je duhanski dim iz druge ruke uzrok prijevremenog umiranja i da povećava rizik od razvoja cijelog niza nezaraznih bolesti, uključujući rak, kardiovaskularne bolesti i kronične bolesti dišnog sustava; budući da aerosoli iz novih proizvoda sadrže fine i vrlo sitne čestice, koje predstavljaju rizik za zdravlje ne samo za pušače nego i za druge prisutne osobe;
- D. budući da novi proizvodi koji ispuštaju aerosole sadrže opasne kemijske tvari za koje se zna da imaju toksična i kancerogena svojstva, kao što su formaldehid, acetaldehid i akrolein^{9,10};
- E. budući da pušenje šteti gotovo svakom organu u tijelu i uzrokuje mnoge bolesti, uključujući rak, bolesti srca, moždani udar, bolesti pluća, dijabetes tipa 2 te kroničnu opstruktivnu bolest pluća;
- F. budući da izlaganje duhanskom dimu iz druge ruke i aerosolu ima nerazmjerni učinak na ranjive skupine, uključujući djecu, trudnice i starije osobe;
- G. budući da je u europskom planu za borbu protiv raka utvrđen cilj prema kojemu se do 2040. treba stvoriti generacija bez duhana, s udjelom stanovništva koje konzumira duhan manjim od 5 %; budući da je proširenje okoliša bez duhanskog dima već doprinijelo smanjenju stopa smrtnosti i pobola;
- H. budući da među odraslim ispitanicima istraživanja Eurobarometra iz svibnja i lipnja

---

⁷ Svjetska zdravstvena organizacija, „Informativni članak o duhanu”, 2020., <https://www.who.int/docs/default-source/campaigns-and-initiatives/world-no-tobacco-day-2020/wntd-tobacco-fact-sheet.pdf>

⁸ Izvješće Komisije od 15. lipnja 2022. o utvrđivanju značajne promjene okolnosti za grijane duhanske proizvode u skladu s Direktivom 2014/40/EU (COM(2022)0279).

⁹ Almeida-da-Silva, C. i dr., „Effects of electronic cigarette aerosol exposure on oral and systematic health” (Učinci izloženosti aerosolima iz elektroničkih cigareta na oralno i sustavno zdravlje), Biomedical Journal, sv. 44., izdanje 3., 24. srpnja 2020., str. 252.–259., <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC8358192/>

¹⁰ Pieper, E. za njemački Savezni institut za procjenu rizika, „Health risk assessment: Novel Tobacco Products, E-Cigarettes and related products” (Procjena rizika za zdravlje: novi duhanski proizvodi, e-cigarete i srodni proizvodi), prezentacija za Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku Europskog parlamenta, Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja, Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane, Odbor za industriju, istraživanje i energetiku te Odbor za unutarnje tržište i zaštitu potrošača, [https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/259012/EP%20Presentation%201%20-%20Elke%20Pieper%20\(BfR\).pdf](https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/259012/EP%20Presentation%201%20-%20Elke%20Pieper%20(BfR).pdf)

2023. o stavovima Europljana prema duhanskim i srodnim proizvodima¹¹ 3 % njih trenutačno koristi e-cigarete, a 4 % grijane duhanske proizvode, dok je ta stopa 2020. iznosila 2 %;

- I. budući da je zabrinjavajući aspekt konzumiranja novih duhanskih, nikotinskih i beznikotinskih proizvoda njihova privlačnost među mladima, a u nekim slučajevima i među djecom;
- J. budući da je prema istraživanju Eurobarometra 54 % sadašnjih i bivših pušača počelo pušiti prije 19. godine života, a 14 % njih prije svoje 15. godine;
- K. budući da je 74 % ispitanika prema podacima Eurobarometra svjedočilo pušenju na terasama na otvorenom, a 71 % njih korištenju e-cigareta i grijanih duhanskih proizvoda na tim istim mjestima; budući da postoji snažna potpora javnosti kada je riječ o zabrani pušenja na otvorenom, uključujući parkove, plaže i ulaze u javne zgrade, gdje se ljudi često ne mogu držati na dovoljnoj udaljenosti jedni od drugih;
- L. budući da se aktualnom Preporukom Vijeća (2009/C 296/02)¹² utvrđuju preporuke državama članicama za provedbu Okvirne konvencije Svjetske zdravstvene organizacije o nadzoru nad duhanom, a time i smjernice za ispunjavanje njihovih pravnih obveza u pogledu zaštite ljudi od duhanskog dima iz druge ruke u svim zatvorenim radnim prostorima i zatvorenim javnim prostorima kao i u javnom prijevozu;
- M. budući da su sve države članice stranke Okvirne konvencije Svjetske zdravstvene organizacije o nadzoru nad duhanom i da se u prvom načelu smjernica iz Preporuke Vijeća u vezi s provedbom članka 8. Okvirne konvencije propisuje potpuno ukidanje pušenja i duhanskog dima u određenom prostoru ili okruženju kako bi se prisutne zaštitilo od izloženosti i stvorio okoliš koji je u potpunosti bez duhanskog dima;
- N. budući da Konferencija stranaka Okvirne konvencije Svjetske zdravstvene organizacije o nadzoru nad duhanom priznaje grijane duhanske proizvode kao duhanske proizvode, koji podliježu odredbama Okvirne konvencije Svjetske zdravstvene organizacije o nadzoru nad duhanom, kako je navedeno u Odluci FCTC/COP8(22)¹³; budući da se stranke Okvirne konvencije Svjetske zdravstvene organizacije pozivaju da prednost daju mjerama kojima se ljude štiti od izloženosti emisijama iz grijanih duhanskih proizvoda te da izričito prošire zakone o okolišu bez duhanskog dima kako bi se njima obuhvatili grijani duhanski proizvodi;
- O. budući da je regulacija grijanih duhanskih proizvoda te novih nikotinskih i beznikotinskih proizvoda u Uniji i dalje fragmentirana, što nacionalnim tijelima otežava provedbu nacionalnog zakonodavstva;
- P. budući da je cilj predložene revizije Preporuke Vijeća o okolišu bez duhanskog dima (Prijedlog Komisije) bolja zaštita ljudi, posebno djece, mladih i trudnica, od štetnog

---

¹¹ Europska komisija: Glavna uprava za komunikaciju i Glavna uprava za zdravlje i sigurnost hrane, „Posebno istraživanje Eurobarometra br. 539: Stavovi Europljana prema duhanskim i srodnim proizvodima – svibanj i lipanj 2023.”, 2024., <https://data.europa.eu/doi/10.2875/020758>

¹² SL C 296, 5.12.2009., str. 4.

¹³ Odluka FCTC/COP8(22) Konferencije stranaka Okvirne konvencije Svjetske zdravstvene organizacije o nadzoru nad duhanom od 6. listopada 2018. naslovljena „Novi duhanski proizvodi”;

djelovanja duhanskog dima iz druge ruke i aerosola te da se preporučuje proširenje politika o okolišu bez duhanskog dima na ključne otvorene prostore kao što su javna igrališta, zabavni parkovi, bazeni, zdravstvene i obrazovne ustanove, javne zgrade i postaje javnog prijevoza;

- Q. budući da Prijedlog Komisije također sadržava preporuku da države članice prošire politike o okolišu bez duhanskog dima na nove proizvode, kao što su grijani duhanski proizvodi i e-cigarete, te da razmjenjuju najbolje prakse i ojačaju međunarodnu suradnju kako bi se u najvećoj mjeri povećao učinak mjera koje se poduzimaju diljem EU-a;
- R. budući da će Komisija pružiti potporu u vidu izravnih bespovratnih sredstava u iznosu od 16 milijuna EUR iz programa „EU za zdravlje”, pri čemu je 80 milijuna EUR iz programa Obzor Europa već namijenjeno jačanju regulacije duhanskih, nikotinskih i srodnih proizvoda te sprečavanju ovisnosti; budući da će Komisija razviti i preventivan skup alata za potporu u zaštiti zdravlja djece i mladih;
- S. budući da bi se provedba preporuke trebala redovito pratiti kako bi se izmjerio napredak u postizanju njezinih ciljeva i utvrdili nedostaci u djelovanju usmjerenom na proširenje okoliša bez dima i aerosola;

Općenito

1. iznova ističe svoju snažnu i trajnu potporu cilju stvaranja generacije bez duhana do 2040., kako je utvrđeno u europskom planu za borbu protiv raka; naglašava da treba uložiti veće napore kako bi se osiguralo stvarno postizanje tog cilja;
2. pozdravlja Prijedlog ažurirane preporuke Vijeća; smatra da povećanje upotrebe grijanih duhanskih proizvoda, e-cigareta i drugih proizvoda koji ispuštaju aerosole u javnim otvorenim i zatvorenim prostorima predstavlja rizik za javno zdravlje;
3. ističe da nema dokazanih sigurnih razina izloženosti dimu i aerosolima;
4. naglašava da zakoni o okolišu bez duhanskog dima štite nepušače, tj. služe zaštiti njihova zdravlja te da su popularni jer potiču pušače na prestanak pušenja¹⁴;
5. poziva države članice da prošire zabranu pušenja u javnim prostorima na grijane duhanske proizvode, e-cigarete i druge proizvode koji ispuštaju aerosole;
6. poziva države članice da prošire takve zabrane na ključne prostore na otvorenom, uključujući restorane na otvorenom, kafiće i barove, radna mjesta, područja u blizini zdravstvenih ustanova, obrazovne ustanove, zdravstvene i druge ustanove za skrb, javni prijevoz, uključujući autobusne i tramvajske stanice, željezničke postaje i perone, zračne luke i rekreativna područja te druge prostore okupljanja i prostore s velikim zagušenjem;
7. smatra da bi takve zabrane trebale biti koncipirane na način kojim se osigurava

---

¹⁴ Svjetska zdravstvena organizacija, „Informativni članak o duhanu”, 2020., <https://www.who.int/docs/default-source/campaigns-and-initiatives/world-no-tobacco-day-2020/wntd-tobacco-fact-sheet.pdf>

maksimalna moguća zaštita djece, mladih i trudnica;

8. poziva Komisiju i države članice da provedu studije i potaknu daljnja istraživanja o rizicima povezanima s izlaganjem grijanim duhanskim proizvodima i aerosolima iz druge ruke, uključujući e-cigarete;
9. izražava zabrinutost zbog sve većeg rizika koji za javno zdravlje predstavlja rast crnog tržišta tzv. parilica (engl. vapes); naglašava da nedostatak kontrole sigurnosti i podrijetla tih proizvoda ugrožava javno zdravlje; poziva Komisiju i države članice da uvedu strože mjere za sprečavanje nezakonitog ulaska takvih proizvoda na tržište;
10. pozdravlja činjenicu da Komisija u okviru programa „EU za zdravlje” osigurava financijska sredstva za potporu državama članicama u provedbi zdravstvenih politika, uključujući i te preporučene mjere; međutim, izražava duboku zabrinutost u pogledu dugoročnih ulaganja u zdravlje;
11. poziva Komisiju da u ovom parlamentarnom sazivu predloži reviziju Direktive o duhanskim proizvodima na temelju znanstvenih procjena zdravstvenih rizika povezanih s e-cigaretama, grijanim duhanskim proizvodima i novim duhanskim proizvodima, uključujući procjenu rizika od konzumiranja tih proizvoda u usporedbi s konzumiranjem drugih duhanskih proizvoda;

Izještavanje

12. poziva Komisiju da četiri godine nakon donošenja ove Rezolucije izvijesti Parlament i Vijeće o napretku u njezinoj provedbi i provedbi preporuka Vijeća u državama članicama;
  - o
  - o o
13. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi državama članicama, Vijeću, Komisiji i Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji.